

ที่ระลึกพิธีเปิด

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

มาร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
Let's join in making a literate world

วิจิตรวาทะ

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เรามีปัญญา วิเคราะห์วิจารณ์ให้รู้สิ่งอันควรรู้อันชอบธรรมชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท สำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือหนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้และความบันเทิงเด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจมีความรักบ้านรักเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร

พระราชนิพนธ์ใน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2519

นายปัญญา เกสรทอง

อดีตรองนายกรัฐมนตรี

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ แห่งนี้ ผมและคณะได้ร่วมใจกันบริจาคทุนทรัพย์ คิดเป็นเงินจำนวน 7,750,543 บาท โดยไม่ได้ใช้งบประมาณของทางราชการ เพื่อจัดสร้างขึ้นถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับประชาชนชาวจังหวัดเพชรบูรณ์

ทั้งนี้ เพราะตระหนักดีว่า สังคมไทยในปัจจุบันและอนาคตจะเป็นสังคมที่ต้องใช้คนมีความรู้ มีข้อมูลข่าวสารเป็นกำลังในการพัฒนา การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น จะต้องจัดบริการพื้นฐานต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างสะดวกและกว้างขวาง การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ จึงเป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าของประชาชนโดยเฉพาะชาวจังหวัดเพชรบูรณ์

ในโอกาสนี้ ผมขอเชิญชวนพี่น้องประชาชน ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศได้มาใช้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ โดยถือว่าพี่น้องประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ และขอให้ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าช่วยกันทะนุบำรุงดูแลห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ไว้เป็นศรีสง่าแก่จังหวัดเพชรบูรณ์สืบไป

(นายปัญญา เกสรทอง)

อดีตรองนายกรัฐมนตรีอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์

ดร.ทองอยู่ แก้วไทรชะ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

นับเป็นความปลื้มปิติอย่างยิ่งที่ชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ดำเนินการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ด้วยพระบารมีปกแผ่แก่พสกนิกรทุกคน ตลอดจนความจงรักภักดีของประชาชนทุกหมู่เหล่า ที่ทำให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ เกิดขึ้นเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของประชาชนชาวเพชรบูรณ์

ในนามกรมการศึกษานอกโรงเรียนขอแสดงความชื่นชมยินดี ที่ทุก ๆ ฝ่ายได้ร่วมแรงร่วมใจให้การดำเนินการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ประชาชน โดยจะเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้อย่าง

ต่อเนื่องตลอดชีวิต

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จะเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนสืบไป

นายทองอยู่ แก้วไทรชะ
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

นายทวีศักดิ์ สีหราช

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

จังหวัดเพชรบูรณ์

ชาวการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ มีความภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับมอบห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่ใหญ่และสมบูรณ์ แบบตามพระราชประสงค์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยให้กับประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized Thai characters.

นายทวีศักดิ์ สีหราช

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์

๒ คำนำ

หนังสือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธาน ในวันพุธที่ 29 พฤศจิกายน 2543 นับเป็นพระมหากรุณาที่สุดมิได้ สร้างความปิติยินดีแก่พสกนิกรชาวจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นล้นพ้น

คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้รวบรวม พระราชนิพนธ์บางส่วนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อีกทั้งข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือนี้คงจะเป็นประโยชน์และให้สาระแก่ผู้สนใจได้บ้างตามสมควร

คณะผู้จัดทำ
พฤศจิกายน 2543

สารบัญ

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

ข้อคิดเห็น

คำนำ

สารบัญ

ประวัติห้องสมุด 13

พิธีวางศิลาฤกษ์ 14

อาคารห้องสมุดและห้องต่าง ๆ 17

ภาคผนวก

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดเพชรบูรณ์	22
แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง	25
พระพุทธรูปทวารวดี	26
ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ	26
พิธีเริ่มก่อตั้งห้องสมุด	27
รายนามผู้มีอุปการคุณ	29
คำกราบบังคมทูล	30
ประกาศจัดตั้งห้องสมุด	32
กำหนดการพิธีเปิด	33

YOU WARD

ประวัติห้องสมุด

ในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง เพชรบูรณ์ ได้รับความกรุณาจาก นายบัญญัติ เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในครั้งที่ตรวจราชการ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2542 พร้อมด้วยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ และหัวหน้าส่วนราชการ พร้อมทั้งคณะ

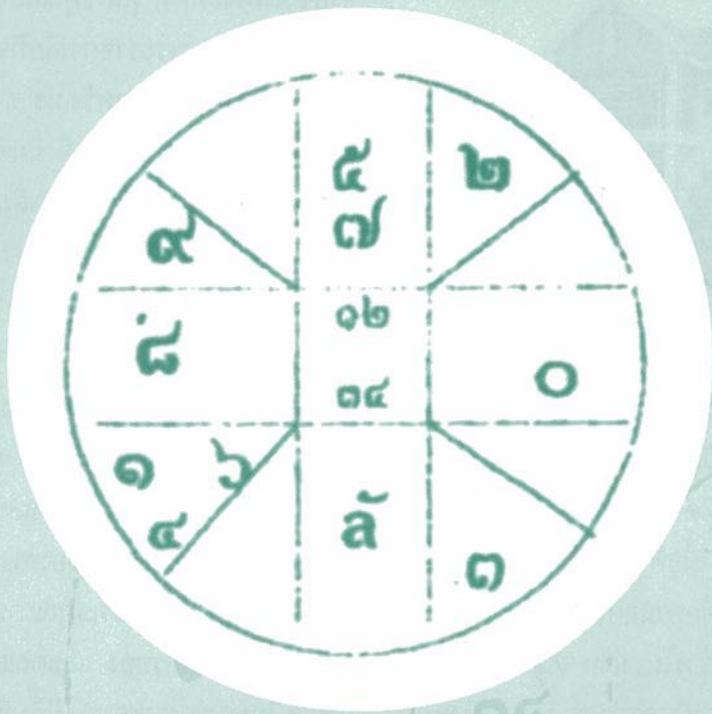
กรรมการ กรอ. จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ชาวซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณและราชจริยาวัตร พระราชกรณียกิจขององค์สมเด็จพระเพทรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีมติสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ถวาย โดยนายบัญญัติ เกสรทอง พร้อมด้วยคณะจัดหา

ทุนก่อสร้างทั้งหมดในส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยนายไพ วิจารณ์ปรีชา ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ในสมัยนั้น ได้จัดประชุมคณะกรรมการ กรอ. จังหวัดเพชรบูรณ์ มีมติที่จะใช้ที่ดินสวนสุภาพากาญจนานิกเขกเป็นที่ก่อสร้าง โดยติดต่อประสานงานขอให้ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ 846 และ 847 เนื้อที่รวม 1 ไร่ 2 งาน 70 ตารางวา เป็นที่เรียบร้อย ในส่วนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ให้วิศวกรออกแบบก่อสร้าง และประมาณการก่อสร้างในวงเงิน 7,750,543 บาท (โดยนายบัญญัติ เกสรทอง และคณะจัดหาเป็นค่าก่อสร้างอาคารทั้งหมด โดยไม่ใช้เงินของทางราชการ) มีพื้นที่ใช้สอย 570 ตารางเมตร โดยมีบริษัทรับเหมาก่อสร้างคือ บริษัททวิสถาปัตย์ และได้นำเข้ามูลเกล้าฯ เข้าร่วมโครงการ จัดตั้ง **ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”** และเริ่มดำเนินการก่อสร้าง วันที่ 16 กรกฎาคม 2542 แล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน 2542

ดวงวางศิลาฤกษ์

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

วันจันทร์ที่ 30 สิงหาคม 2542

เวลา 10.39 น. เป็นปฐมฤกษ์

เวลา 11.09 น. เป็นที่สุดแห่งฤกษ์

ลัคนาสถิตราศีตุลย์ ประกอบไปด้วยเทวีแห่งฤกษ์

พิธีวางศิลาฤกษ์

นายบัญชา เกสรทอง
พร้อมด้วย นายทองอยู่ แก้วไทรชะ ในพิธีวางศิลาฤกษ์
เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2542

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ระหว่างการก่อสร้าง

นายปัญญา เกสรทอง และคณะผู้บริหาร
กรมการศึกษานอกโรงเรียน ตรวจสอบการก่อสร้าง

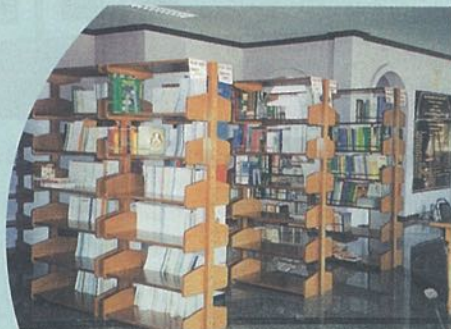
อาคารห้องสมุดและห้องต่าง ๆ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ มีเนื้อที่ใช้สอยมากถึง 570 ตารางเมตร อาคารห้องสมุดเป็นอาคารสองชั้น ประกอบด้วยห้องและมุมต่าง ๆ ดังนี้

ชั้นล่าง

1. มุมอ่านหนังสือ ประกอบด้วยหนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ ด้วยระบบทศนิยมของดิวอี้ และบริเวณที่นั่งอ่านหนังสือ

มุมหนังสือวิชาการ

2. มุมเด็ก เป็นห้องที่ประกอบไปด้วยของเล่น หนังสือสำหรับเด็ก แอบบันทีกภาพ เครื่องเล่นวีดีโอ โทรทัศน์

3. ห้องบรรณารักษ์ เป็นห้องสำหรับปฏิบัติงานเทคนิคของเจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ห้องสมุด

4. ห้องถ่ายเอกสาร เป็นห้องที่อยู่ติดกับห้องบรรณารักษ์ ใช้สำหรับเป็นห้องถ่ายเอกสาร และโรเนียว

5. ห้องน้ำ เป็นห้องน้ำขนาดใหญ่ แยกชายหญิง ในแต่ละห้องใหญ่จะประกอบด้วยห้องน้ำเล็ก ๆ อีก 4 ห้องอยู่ภายใน จัดแต่งด้วยสุขภัณฑ์อย่างดี

ชั้นบน ประกอบด้วย

1. ห้องเฉลิมพระเกียรติ หรือห้องทรงงาน ใช้เป็นห้องรับรองและทรงงานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายในตกแต่งอย่างสวยงาม ภายในห้องนี้จะมีห้องสรองอยู่ภายใน

ห้องเฉลิมพระเกียรติ

2. ห้องประชุมเกษรทอง เป็นห้องประชุมขนาดกลาง จุนได้ประมาณ 20 คน ประกอบไปด้วยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ

2.1 กลุ่มขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ และวิถีชีวิตของชาวเพชรบูรณ์

2.2. กลุ่มประเพณีบุคคลสำคัญของเพชรบูรณ์ และสถานที่สำคัญ

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

ผีเสื้อลายแผนก
ที่หน้าตาดาดมอก อ.เมือง

2.3. กลุ่มของดีเมืองเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยเรื่องราวของมะขามหวานพันธุ์ต่าง ๆ ของฝาก แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ฯลฯ

2.4 กลุ่มภูมิประเทศ ประกอบด้วยภาพแผนที่อดีต-ปัจจุบัน การเกษตร ป่าไม้ แหล่งน้ำ ภูมิอากาศ ประชากร คมนาคม แร่ธาตุ

3. **โรงอเนกประสงค์** จะเป็นส่วนที่ใช้จัดแสดงนิทรรศการเคลื่อนที่ และที่นั่งอ่านหนังสือ

4. **ห้องโสตทัศนศึกษา** เป็นห้องที่ประกอบไปด้วยระบบบริการ เครื่องมือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ การสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต เทปคาสเซ็ท โทรทัศน์ สื่อจำพวกซีดี-รอม ม้วนเทป วีดีทัศน์

5. **บริเวณรอบห้องสมุด** ตกแต่งเป็นส่วนหย่อมร่มรื่นสวยงาม เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกาย

สวนหย่อมรอบห้องสมุด

ໂທລະຍຸດ

ໂທລະຍຸດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ

ໂທລະຍຸດ

ໂທລະຍຸດ

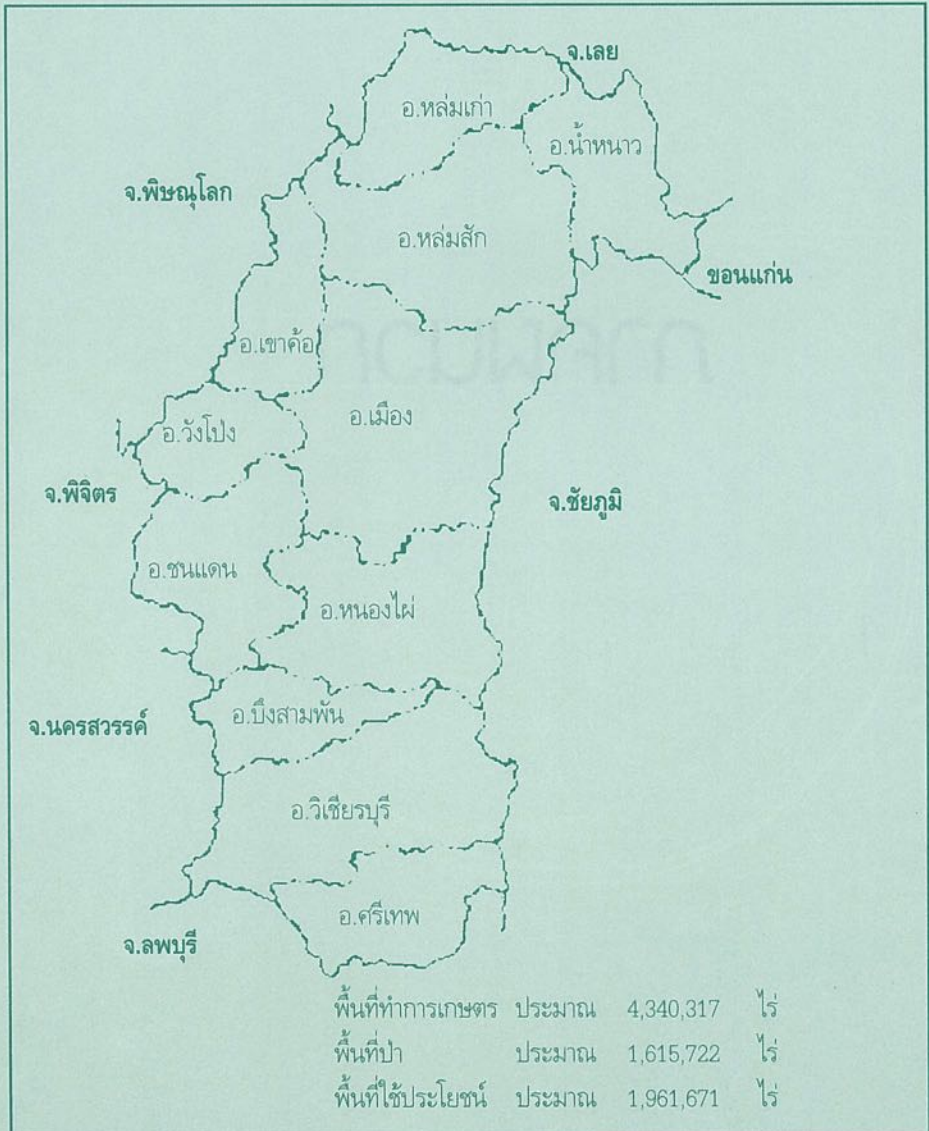
ທາດພູມ

เพชรบูรณ์

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบูรณ์

1. สภาพทั่วไป

ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดเพชรบูรณ์

2. ลักษณะภูมิประเทศ

มีภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มแบบท้องกระทะ ประกอบด้วยเนินเขาและที่ราบเป็นตอน ๆ สลับกันไป พื้นที่มีลักษณะลาดชันจากเหนือลงไปใต้ ตอนเหนือ มีทิวเขาสูง ตอนกลางของจังหวัดเป็น

พื้นราบ และมีเทือกเขาเพชรบูรณ์ชันากันไปทั้งสองข้างทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ถ้าอยู่ในจังหวัดจะมองเห็นภูเขาล้อมรอบทั้งสี่ด้าน มีแม่น้ำป่าสักซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดของจังหวัดไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ ต้นน้ำเกิดจากภูเขาผาลาจังหวัดเลย และห้วยลำธารหลายสายเกิดจากภูเขาเพชรบูรณ์ แม่น้ำป่าสักไหล

ผ่านอำเภอหล่มสัก อำเภอเมืองและไหลผ่านอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี อำเภอแก่งคอยและอำเภอเมืองสระบุรี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไหลลงสู่มแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้ายที่บึงมเพชร อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ระหว่าง ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณเส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ กับเส้นแวง 101 องศาตะวันออก ส่วนที่กว้างที่สุดของจังหวัดจากด้านตะวันออกถึงด้านตะวันตกกว้าง 55 กิโลเมตร ส่วนที่ยาวที่สุดวัดจากด้านเหนือสุดถึงใต้สุดยาว 296 กิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 114 เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 346 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 21 มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับพินธุโลก นครสวรรค์ และจังหวัดพิจิตร

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีเนื้อที่ประมาณ 12,668,416 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7.9 ล้านไร่ มีลักษณะการใช้ที่ดิน ดังนี้

ในฤดูฝนถ้าฝนตกชุกน้ำจะไหลท่วมพื้นที่ฝั่งแม่น้ำทำให้เกิดอุทกภัยตามบริเวณชายฝั่งแม่น้ำทั้งสองข้าง ส่วนฤดูแล้งน้ำจะตื้นเขินขาดตอนเป็นช่วง ๆ ไม่มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ทำเกษตร นอกจากนี้จะใช้แหล่งน้ำธรรมชาติลำคลอง ลำห้วย หนองบึง ขนาดเล็กซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วไป

3. ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดเพชรบูรณ์มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 3 ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน

ในปี พ.ศ.2540 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีอุณหภูมิสูงสุด 39.4 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด 12.8 องศาเซลเซียส ฝนตกทั้งสิ้น 115 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1208.9 มิลลิเมตร

แหล่งท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเมือง

น้ำตกถาดหมอก

ตั้งอยู่ที่ตำบลนาป่า เป็นน้ำตกที่มีอาณาเขต 6 ตารางกิโลเมตร มีความสูง 750 เมตร ซึ่งคาดว่า เป็นน้ำตกที่มีความสูงที่สุดในประเทศ แบ่งได้ 12 ชั้น สภาพป่าโดยรอบเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่นานาชนิด

อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแคว

เป็นอ่างเก็บน้ำชลประทานห้วยป่าแคว สร้างกันลำห้วยป่าแควในเขตตำบลปลาเลา อำเภอเมืองด้านทิศตะวันตกของตัวเมือง เพชรบูรณ์ ทำการเก็บน้ำมาตั้งแต่ ปี 2518 การก่อสร้างเป็นทำนบดิน มีความสูง 26 เมตร สันทำนบกว้าง 8 เมตร ยาว 1,360 เมตร ใช้งบประมาณสร้าง 60 ล้านบาท พื้นที่กักน้ำ 1,800 ไร่ ปริมาณน้ำ 20.7 ล้านลูกบาศก์เมตร มีคลองส่งน้ำ 6 สาย ยาว 35 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ ใช้ในการเกษตรได้ตลอดปี ทางราชการปรับปรุงให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเพชรบูรณ์

พระพุทธรูปทวารวดี

สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง

ประวัติ

พระพุทธรูปทวารวดี เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะสมัยลพบุรี หล่อด้วยเนื้อทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 13 นิ้ว สูง 18 นิ้ว ไม่มีฐาน พุทธลักษณะเป็นทรงเทริด พระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์แฉะ พระหนูป้าน พระกรรณยาว ย้อย จนจรดพระอังสาที่พระเศียรทรงเครื่องชฎาเทริดหรือมีกรบังหน้า ทรงสร้อยพระศอก พาหุรัด และประคุดเป็นลวดลายงามยิ่ง ประดิษฐานอยู่ที่วัดไตรภูมิ ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัดเพชรบูรณ์ เหตุที่พระพุทธรูปทวารวดีเข้ามาอยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์นี้ จะเข้ามาด้วยเหตุใด และใครเป็นผู้อัญเชิญมา ไม่มีหลักฐานอ้างอิง แต่มีเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมา ว่าชาวเมืองเพชรบูรณ์ ไปทอดแหในลำน้ำแควปากสัก ตรงวังมะขามแพะ (ไม่ระกำ) ทางทิศเหนือของเพชรบูรณ์ พวกที่ไปทอดแหได้พบพระพุทธรูปทวารวดีขององค์นี้สร่งน้ำอยู่ที่วังน้ำ จึงได้อัญเชิญมาไว้ที่วัดไตรภูมิ ใจกลางเมืองเพชรบูรณ์สมัยนั้น

ประเพณีอัญพระกำน้ำ

ครั้นถึงวันเทศกาลสารทไทย พระพุทธรูปทวารวดีขององค์นี้ หายไปจากวัดไตรภูมิ ชาวบ้านชาวเมือง ตลอดจนพระภิกษุสงฆ์ เทียวค้นหาและติดตาม ที่สุดไปพบอยู่ที่วังน้ำเดิม ตรงที่พบครั้งแรก กาลต่อมาเทศกาลสารทไทย คือ ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี เจ้าเมืองเพชรบูรณ์พร้อมทั้งข้าราชการ ประชาชนในเมืองเพชรบูรณ์ จะอัญเชิญพระพุทธรูปทวารวดีไปทำพิธีสร่งน้ำที่วังมะขามแพะ (ไม่ระกำ) ตรงที่พบครั้งแรกเป็นประจำทุกปี จนถึงปัจจุบัน หากปีใดน้ำน้อย เข้าไม่ได้ ก็อัญเชิญพระพุทธรูปทวารวดีมาลงสร่งน้ำ เจ้าเมือง ผู้ว่าราชการจังหวัดสมัยนั้น หรือผู้แทนเป็นผู้อัญเชิญ (อุ้ม) ลงสร่งน้ำ โดยอุ้มหันพระพักตร์ขึ้นเหนือหน้า 3 ครั้ง หันพระพักตร์ลงใต้น้ำ 3 ครั้ง และถือปฏิบัติกันต่อ ๆ มา โดยเชื่อว่าฟ้าฝนปีต่อไป จะตกต้องตามฤดูกาลบริบูรณ์ ประชาชนพลเมืองจะอยู่เย็นเป็นสุข

ผู้ริเริ่มก่อตั้งห้องสมุด

นายปัญญา เกสรทอง

ชื่อ / สกุล	นายปัญญา เกสรทอง
วัน / เดือน / ปี เกิด	5 สิงหาคม 2474
สถานที่เกิด	ตำบลท่าพล อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์
ชื่อบิดา	นายแป้น เกสรทอง
ชื่อมารดา	นางแดงโม เกสรทอง
ชื่อคู่สมรส	นางกอบแก้ว เกสรทอง

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา	โรงเรียนสตรีวิทยานุกูลนารี จ.เพชรบูรณ์
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนเพชรพิทยาคม จ.เพชรบูรณ์
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนเพชรพิทยาคม จ.เพชรบูรณ์

ปริญญาเกิตติมศักดิ์

ดุซงกีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปศาสตร สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์

ดุซงกีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.เพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2512, 2518, 2519, 2522, 2526, 2529, 2531, 2535, 2538, 2539

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2520

สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2519

สมาชิกสภาเทศบาล ปี พ.ศ. 2506

สมาชิกสภาจังหวัด ปี พ.ศ. 2507, 2511

กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2519 - 2531, 2536, 2541

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2519

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2531 - 2534

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2537

รองนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2540 - 2543

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2541 - 2542

ตำแหน่งอื่น ๆ

1. ประธานสหกรณ์การเกษตรเพชรบูรณ์
2. รองประธานสันนิบาตสหกรณ์
3. ประธานบริษัท ที.เจ.ซี เคมี จำกัด
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
5. กรรมการสภาหอการค้าไทย
6. กรรมการบริษัทข้าวไทย จำกัด

รางวัลที่ได้รับ พอตีเต็นแห่งชาติ พ.ศ. 2535

รายนามผู้มีอุปการะคุณ

ในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

1. คุณบุญจะ - คุณกอบแก้ว เกสรทอง	1,352,743	บาท
2. คุณนที จิตนิยมคำ	1,000,000	บาท
3. คุณเพ็ญพรรณ ตันติบูล	1,000,000	บาท
4. คุณบุษบา จิตนิยมคำ	510,800	บาท
5. คุณกว้าง รอบคอบ	500,000	บาท
6. คุณนุสิทธิ์ ตันติบูล	500,000	บาท
7. คุณมณฑล ตันติบูล	300,000	บาท
8. คุณวินัส ลิฟท์กุล	300,000	บาท
9. คุณนิยมศักดิ์ ตันติบูล	300,000	บาท
10. คุณเอกสิทธิ์ ตันติบูล	300,000	บาท
11. คุณแอมอร ตันติบูล	300,000	บาท
12. คุณประทุม ศิลาชนาคม	300,000	บาท
13. คุณสร้อย - คุณชยาภรณ์ นาคประสม	159,000	บาท
14. คุณประเสริฐ - คุณอัจฉรา จิระศิริโสภณ	100,000	บาท
15. คุณสงวน อนันตฤดี	100,000	บาท
16. คุณสิโรจน์ วงศ์สิโรจน์กุล	100,000	บาท
17. คุณสุรศักดิ์ - คุณเสมพิศ วาจาสิทธิ์	100,000	บาท
18. คุณวีระ ศิริวงศ์วัฒนา	57,000	บาท
19. คุณอมรศักดิ์ แพรพริ้งงาม	50,000	บาท
20. คุณแสง ตั้งอริคม	50,000	บาท
21. คุณประทวน ประทุมพันธ์	50,000	บาท
22. คุณสรัช - คุณจงรักษ์ วาจากิจ	50,000	บาท
23. คุณคิม ชิ่งถาวร	50,000	บาท
24. คุณสุพจน์ - คุณกอบกุล โอวาสิทธิ์	50,000	บาท
25. คุณสมบัติ กลิ่นผา	50,000	บาท
26. คุณนิพนธ์ เกียรติกลมวงศ์	20,000	บาท
27. คุณเสวรงค์ - คุณประภา สุวรรณโชติ	20,000	บาท
28. คุณวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์	20,000	บาท
29. คุณวนิดา นวรัตน์	20,000	บาท
30. คุณปราณี สิริตนกุล	20,000	บาท
31. คุณน้อม - คุณเทียน ตาสาย	10,000	บาท
32. พ.ต.ปรีชา วีระเดชกำแหง	10,000	บาท
33. พ.ต.อ.มนัส เนียมประดิษฐ์	10,000	บาท

รวมทั้งสิ้น

7,750,543 บาท

คำกราบบังคมทูล

นายปัญญา เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์

วันพุธที่ 29 พฤศจิกายน 2543

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายปัญญา เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมด้วยคณะผู้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ได้ฝ่าละอองพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ในวันนี้

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ แห่งนี้ จัดสร้างขึ้นด้วยความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองพระบาท เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา โดยมุ่งหมายจะสนองพระราชประสงค์ที่จะให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นที่สำหรับให้บริการการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และเพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับการศึกษาตามอัธยาศัย และเพื่อที่จะเชื่อมโยงให้เกิดวงจรการศึกษาตลอดชีวิต

การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ ข้าพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยคณะ ได้ร่วมกันดำเนินการจัดสร้างเป็นจำนวนเงิน เจ็ดล้านเจ็ดแสน ทำหมื่นห้าร้อยสี่สิบสามบาท ทั้งนี้ โดยไม่ได้ใช้งบประมาณของทางราชการ และได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบูรณ์ จัดตกแต่งสวน และบริเวณโดยรอบห้องสมุดประชาชน

“เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนในการจัดดำเนินการเกี่ยวกับไฟฟ้าของห้องสมุดจากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ทั้งนี้โดยได้รับการประสานงานอย่างดียิ่งจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ในโอกาสอันเป็นมิ่งมงคลนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทาน พระราชวโรกาส เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดแพรคลุมป้าย ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และขอพระราชทานพระราชนุญาตให้ นายทองอยู่ แก้วไทรสะอาด อดีตรวมการศึกษานอกโรงเรียน กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณ เข้ารับพระราชทาน เข็มที่ระลึก จำนวน 65 ราย จากนั้น ขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นทุกระจง ไว้เป็นศิริมงคลแก่พสกนิกรชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ จากนั้น ขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมและนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุดกับทรงลงพระนามาภิไธยบนแผ่นศิลา เพื่อเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และพสกนิกรทั้งปวงสืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ประกาศจังหวัดเพชรบูรณ์

เรื่อง จัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

ด้วยจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยความเห็นชอบจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้ดำเนินโครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2534 และเห็นว่าการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริม และสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่จำเป็นแก่การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง โดยการขยายแหล่งความรู้ในห้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

อาศัยระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2535 หมวด 1 บททั่วไป ข้อ 6 และ ข้อ 9 จึงประกาศจัดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ โดยสร้างอาคารถาวรตั้งอยู่ถนนเพชรเจริญ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2543

(นายนิคม บุรณพันธ์ศรี)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

กำหนดการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
วันพุธที่ 29 พฤศจิกายน 2543

เวลา 16.20 น.

- รยยนต์พระที่นั่งถึงห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอเมืองเพชรบูรณ์
- นายปัญญา เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์
และข้าราชการ ฝ้าฯ รับเสด็จ
- เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
- ประทับพระราชอาสน์
- นายปัญญา เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี เข้าฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ
ถวายหนังสือที่ระลึก
- นายปัญญา เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงาน
- เสด็จฯ ไปยังแท่นทรงกดปุ่มไฟฟ้าเปิดแพรคลุมป้ายห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์)
- เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
- ประทับพระราชอาสน์
- อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณ
เข้ารับพระราชทานของที่ระลึก (จำนวน 65 ราย)
- เสด็จฯ ทรงปลูกต้นไม้ (ต้นทุกระจง)
- เสด็จฯ เข้าสู่ภายในอาคาร
- ทอดพระเนตรกิจกรรมและนิทรรศการ
- ทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา

เวลา 17.20 น.

- เสด็จฯ กลับ

การแต่งกาย

- ข้าราชการในพื้นที่ แต่งเครื่องแบบปกติขาว
- ข้าราชการในพระองค์ แต่งเครื่องแบบปกติภาคีก่อตั้ง

คณะผู้จัดทำ

นายทวีศักดิ์	สีหราช
นายสุนทร	ขุนทองใส
นายทศมิตร	สะอาด
นางยุเพ็ญ	โล้วเลิศ
นางผ่องศรี	ขุนทองใส
นางวันทนา	ศิริโสภณ
นางมาลีรัตน์	สายสุวรรณ
นางเสาวณิต	ขวัญเย็น
นางประคอง	บุญสวน
นางสมพิศ	เจตนา
นางสุภาพร	กาญจนะ
นายประหยัด	สุขเนาวิ

เรียบเรียง/ออกแบบรูปเล่ม

นางสาววิไลรัตน์ ไมคมูล
นายเกรียงไกร ทองศักดิ์

ขอขอบคุณ

พลอากาศเอกเกษร - คุณหญิงวันทนา โรจนนิล
คุณกษมา ยุคตะกั๊ต

หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ

